

РЕЦЕНЗИЯ

От: проф. д.н. Живко Иванов Драганов, катедра „Международно право и право на ЕС“, ЮФ на УНСС

Относно: дисертационния труд на Калин Кирилов Баталски на тема “Защита на марката на Европейския съюз от националните съдилища”, представен за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.6. „Право“, *научна специалност* „Изобретателско, авторско и патентно право“

Основание за представяне на рецензията е участието ми в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 1387/23.05.2022 на Заместник-ректора по НИД на УНСС

1. Информация за дисертанта

Калин Баталски е завършил специалността „Теория на литературата“ в ЮЗУ „Неофит Рилски“ през 1994, а през 1997 год. се дипломира като юрист в същия университет. От 2009 год. има магистърска степен по право на Европейския съюз от СУ „Св. Климент Охридски“. През 2013 придобива следдипломна квалификация „Финансов мениджмънт“ от ИСК при УНСС. През 2016 е зачислен като докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Частноправни науки“ на ЮФ на УНСС.

Дисертантът има над двадесет години професионален стаж като магистрат. Заемал е длъжностите съдия-изпълнител, районен съдия и окръжен съдия. Бил е председател на Районен съд – Радомир. От 2018 е председател на Пернишкия окръжен

съд. Участва в дългосрочен стаж на Евроюст по Програмата за обмен на магистрати на Европейската мрежа за съдебно обучение.

Калин Баталски има траен интерес към материята на гражданското право и правото на интелектуалната собственост. Има над 15 години опит като съдия по граждански дела. Член е на Мрежата по медиация на съдиите по интелектуална собственост от съдилищата за марките на ЕС и на съдилищата за промишления дизайн на ЕС (Network of IP Judges of the EUTM and RCD Courts on Mediation) и на Работната група за качеството на съдийската работа и за обсъждане на правната практика (Judges' Quality Assurance and Legal Practice Panels (J-QALPP)). Член е на експертен екип по програма ФАР „Подобряване на ефективността на съдебната система на Република Хърватска”; на Ръководната група за Регионална стратегия в рамките на Съвета за регионално сътрудничество, Сараево, Република Босна и Херцеговина; на Регионалния екип за съдебно сътрудничество по наказателни дела. Представител е на Висшия съдебен съвет в международни срещи и конференции, проведени в държави от Югоизточна Европа.

Владее английски, немски, руски и сръбски език.

2. Обща характеристика на дисертационния труд

Представеният за рецензия дисертационен труд представлява изследване на уредбата на национално и наднационално ниво, която се отнася до особеностите при предоставянето на защита на марките на ЕС от националните съдилища, в това число на разпоредбите относно определянето на компетентността и на приложимото право, както и на материалните и процесуални въпроси на защитата на марката на ЕС. Анализираният проблеми се отличават с висока степен на актуалност и имат важно значение за обезпечаването на защитата на правата и интересите при използването на марки от предприятията в страната и от субектите, които действат в рамките на вътрешния пазар на ЕС.

Трудът е в обем от 302 страници. Библиографията включва 57 научни публикации на български език и 68 публикации на чужди езици, главно на английски и руски. Направени са 407 бележки под линия.

Дисертацията се състои от увод, четири глави, изводи и заключение. В уводната част са определени предметът, задачите и методологията на изследването. Първата глава обхваща анализ на възникването и развитието на националната, международната и наднационалната закрила на марката, на основните международни източници и на общите въпроси относно марката като обект на интелектуалната собственост. Разгледани са придобиването на право върху марка и действието на регистрацията. Втората глава е озаглавена „Марката на Европейския съюз като унитарно право“. В нея авторът изследва развитието на производното право на ЕС в областта на правната закрила на марките, принципите на тази закрила, характерните белези и особеностите на марката на ЕС, основанията за отказ от регистрация и съдържанието на правото върху марка на ЕС. Третата глава е посветена на подробен анализ на правилата на съюзното законодателство за определянето на компетентен съд. Изследвани са и всички специфични въпроси във връзка с компетентността като субсидиарната компетентност, конфликта на компетентности и др. Разгледани са правилата относно определянето на приложимото право по дела, свързани с права върху марка на ЕС. Четвъртата глава съдържа изследване на исковете и на процесуалните мерки за защита на марката на ЕС. След всяка глава дисертантът е представил изводите от направения в съответната част анализ.

3. Оценка на научните и научно – приложните приноси на дисертационния труд

Дисертационният труд представлява оригинално научно изследване по актуални въпроси на защитата на марката на ЕС, което има приносен характер.

3.1. На първо място сред приносите на труда следва да се посочи научната му новост. В правната ни литература липсва монографично изследване, посветено изцяло на уредбата на защитата на марката на Европейския съюз. Нещо повече, у нас почти не се срещат публикации по посочените въпроси. Дисертацията обогатява съществено изследванията на проблемите на защитата на марката на ЕС у нас, които въпроси придобиват все по-голямо значение за науката и за практиката.

3.2. Приносен характер има подробното изследване на актовете от правото на Европейския съюз, които уреждат закрилата на марката на Съюза. Дисертантът

проследява възникването и развитието на наднационалната закрила на марката като същевременно отделя внимание и на мерките за хармонизация и на законодателствата на държавите членки. Този подход позволява да се разкрият елементите на националната закрила и да се извърши съпоставка с наднационалните права.

3.3. Основен принос на труда е анализът на компетентността на националните съдилища във връзка със защитата на правото на марка на ЕС. Марката на ЕС като унитарно право има единно действие на територията на всички държави членки. Защитата срещу евентуални нарушения се обезпечават както на съюзно, така и на национално ниво, чрез предоставяне на компетентност на определени от всяка държава юрисдикции – съдилища за марките на ЕС. Въпросите във връзка с определянето на компетентен съд за марките на ЕС, както и останалите специфични проблеми на компетентността имат особено важно значение, за да се обезпечи функционирането на системата за марки на ЕС.

3.4. Ценов принос представлява изследването на субсидиарната компетентност на национални съдилища, различни от съда за марките на ЕС. Този въпрос освен научно, има и голямо приложно значение.

3.5. Принос е анализът на разпоредбите на Регламент (ЕС) № 1215/2012 относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела, във връзка с Регламент 2017/1001 относно марката на Европейския съюз, и по-конкретно на въпросите за прилагането на правилата на Съюза относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела, спрямо исковете, свързани с марката на ЕС.

3.6. Приносен характер има сравнителноправното изследване на законодателството на Германия, Франция и Полша по въпросите на определянето на приложимо право по дела, свързани с нарушения на права върху марки на ЕС.

3.7. Приносен характер имат предложенията за усъвършенстване на националното законодателство и в частност предложението за това, защитата на марката по ЗМГО да бъде допълнена с два нови иска, а именно с иск за опасност от нарушение и с иск за установяване на липса на нарушение на права върху марка на ЕС.

3.8. Принос за развитието на практиката е анализът на правните възможности за търсене на защита срещу нарушения на марка на ЕС пред Службата на ЕС за

интелектуална собственост и по национален ред, и формулирането на насоки за определяне на най-подходящ способ за ефективна защита при отчитането на редица фактори, като например различията по отношение на исковете в отделните държави членки, разходите за получаване на защита и др.

3.9. Не на последно място, ценен научно-приложен принос представлява подробното изследване на съдебната практика на Съда на ЕС, чието познаване е важен помощен инструмент за практикуващите специалисти.

4. Оценка на публикациите по темата на дисертационния труд

Дисертантът е представил в процедурата по защита три публикации – два доклада и една статия. Статията е озаглавена „Конфликт на компетентности при спорове, свързани със защита на правото върху марка на ЕС. Съотносима уредба в българското законодателство“, и е отпечатана в сп. „Бизнес и право“. Докладите са изнесени на научни конференции и публикувани в съответните сборници. Първият от тях е посветен на исковата защита на правото върху марка на ЕС. Дисертантът е разгледал характерните особености и видовете граждански искове, които са на разположение на носителя на правото. Докладът е включен в сборника „Проблеми и предизвикателства на правното регулиране на интелектуалната собственост“ от Международна научна конференция по повод 80-годишнината на проф. Божана Неделчева. 16 октомври 2019 г. София, УНСС, 2020. Вторият доклад е озаглавен „Особености при учредяването на изключителната международна компетентност на съдилищата за марките на Европейския съюз при действието на Регламент 2017/1001. Видове основания“ и е включен в сборника „100 години УНСС – 100 години право в УНСС. Том I – История, теория и развитие на правото. Актуални проблеми на частното и международното право“ София, УНСС, 2021.

Представените от дисертанта публикации са посветени на въпроси, които попадат изцяло в тематиката на дисертационния труд.

5. Оценка на автореферата

Авторефератът се състои от представяне на структурата на дисертационния труд, обща характеристика на изследването и кратко изложение на съдържанието на

отделните глави. Дисертантът е извел самостоятелно определените от него научни и научно-приложни приноси. Включена е справка за публикациите по темата на дисертационния труд.

Авторефератът отговаря на изискванията относно неговата форма, структура и обхват. Научните и научно-приложните приноси на труда са отразени коректно от дисертанта.

6. Критични бележки и препоръки

Към дисертанта могат да бъдат отправени някои критични бележки и препоръки, както следва.

6.1. Макар да се отнасят до разглежданата проблематика и несъмнено да могат да бъдат интересни и полезни за читателя, разделите относно възникването и развитието на правната закрила на марките и относно международните актове в областта на закрилата на марките от първата глава, не са пряко свързани с предмета на изследване. Те засягат общи въпроси, които не допринасят пряко за анализа на проблемите на гражданскоправната защита на марката на ЕС. Тези два раздела могат да бъдат съкратени.

6.2. Глава втора е озаглавена „Марката на ЕС като унитарно право“. Това предполага, че предмет на анализ в тази част от труда ще бъде законодателството на ЕС, което урежда правната закрила на марката на ЕС. Разбира се, пълното изследване на посочените въпроси изисква и разглеждане на актовете, с които се извършва хармонизация. Последното е необходимо и за направените от дисертанта по-късно в труда съпоставки на различни национални правила за гражданскоправна защита. Все пак авторът би следвало да направи ясно разграничение между актовете, които уреждат закрилата на марката на ЕС и директивите, с които се извършва хармонизация на законите на държавите членки. С оглед заглавието на главата, основната част трябва да бъде посветена на регламентите, където се съдържат нормите относно закрилата на марката на ЕС като унитарно право. В противен случай заглавието следва да се разшири и в обхвата му да се включат и въпросите на хармонизацията. Това разграничение е важно, тъй като ЕС извършва широкообхватна хармонизация на правата на

интелектуалната собственост, но само за една част от тях е създадена наднационална закрила.

6.3. Дисертантът би могъл да изведе и да разгледа в самостоятелен раздел на Глава втора въпросът относно компетентността на ЕС в областта на създаването на наднационални права. Този въпрос има пряко отношение и е централен за изясняването на проблемите относно защитата на марката на ЕС.

6.4. Подзаглавието „Съдържание на марка на ЕС“ в Раздел 3 на Глава втора (стр.124) е неточно. В тази част авторът разглежда изискванията към знаците, които могат да се регистрират като марка, а не съдържането на марката, което се интерпретира в смисъл на съдържание на субективното право. Още повече, че това заглавие повтаря частично заглавието на Раздел 5 от същата глава (стр. 138). При анализа на изискванията към знаците, дисертантът не е дискутирал най-същественния въпрос, а именно причините и последиците от замяната на изискването за графично представяне на знака, с това знакът да бъде представен в регистъра по начин, който позволява да се определи ясният и точен предмет на защита.

6.5. На отделни места в дисертацията авторът разглежда основни институти и понятия, с които се предполага че читателят е добре запознат. Такива са например анализът на понятията подведомственост и подсъдност (стр. 153), на отправящите норми на МЧП (стр. 218) и др.

6.6. Разгледаните в последния раздел на Глава трета национални особености на гражданската защита в някои европейски държави не се отнасят до нормите на приложимото право и съответно не трябва да бъдат включени в раздела озаглавен „Приложимо право по дела, свързани с нарушения на права върху марка на ЕС“. В този раздел следва да попаднат единствено въпросите, които засягат приложимото право като институт на международното частно право на ЕС и на държавите членки.

Направените критични бележки и препоръки не променят цялостното ми положително впечатление от представения дисертационен труд.

7. Заключение

Дисертационният труд на тема “Защита на марката на Европейския съюз от

националните съдилища” представлява оригинално научно изследване по актуални проблеми на правото на интелектуалната собственост. Изследването притежава множество достойнства и представлява принос за правната наука и за практиката у нас. Трудът отговаря на изискванията, установени в ЗРАСРБ и в Правилника за прилагането му и следва да получи положителна оценка.

Въз основа на цялостното ми впечатление за качествата и достойнствата на труда, предлагам на научното жури, да вземе решение за присъждане на Калин Кирилов Баталски на образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.6. „Право“, научна специалност “ Изобретателско, авторско и патентно право“.

03.08.2022

гр. София

Подпис:

проф. д.н. Живко Драганов